

Publikačná etika a politika nekalých praktík

Vysoká škola DTI, vlastník časopisu *Acta Educationis Generalis*, považuje za svoju povinnosť dohliadať na všetky kroky pri vydávaní časopisu a uvedomuje si svoju etickú zodpovednosť. Zaväzuje sa zabezpečiť, aby reklama, dotlač alebo iné komerčné príjmy neovplyvnili rozhodovanie o zverejnení príspevkov. Redakčná rada komunikuje s ostatnými časopismi alebo vydavateľmi v prípade, že je to pre časopis prínosné a potrebné.

Povinnosti prispievateľov

Autori vedeckých štúdií sú povinní prezentovať presné výsledky výskumov ako aj objektívnu diskusiu o ich význame. Získané údaje musia byť interpretované presne. Štúdiá má byť podrobne rozpracovaná. Nepravdivé alebo vedome nepresne uvádzané výroky sa považujú za neetické správanie a sú neakceptovateľné. Odborné články by mali byť taktiež presné a objektívne, úvahy by mali byť jasne rozlíšiteľné.

Prístup k dátam a ich uchovanie

Autori môžu byť požiadaní o poskytnutie surových dát za účelom redakčného posudzovania. Mali by byť pripravení v prípade potreby zverejniť tieto údaje ako také a mali by za každých okolností takéto údaje uchovať na určitý čas aj po zverejnení štúdie.

Originalita a plagiátorstvo

Autori sa zaručujú, že zaslali originálnu prácu a ak použili prácu alebo slová iných autorov, budú ich správne uvádzať a citovať. Plagiátorstvo má mnoho podôb, počnúc odovzdaním príspevku iného autora pod vlastným menom, cez kopírovanie alebo parafrázovanie častí práce iného autora bez uvedenia zdroja, až po uvádzanie výsledkov výskumov realizovaných inými odborníkmi pod vlastným menom. Všetky formy plagiátorstva považujeme za neetické a neakceptovateľné.

Duplicitné publikovanie

Vo všeobecnosti by autor nemal publikovať rukopisy, v ktorých sa venuje tomu istému výskumu vo viacerých časopisoch alebo v jednej publikácii. Odovzдание rukopisu súčasne viacerým časopisom sa považuje za neetické správanie a je neakceptovateľné. Autori by nemali odovzdať už publikovaný príspevok na posúdenie do iného časopisu. Autori a dotknutí redaktori časopisu musia súhlasiť so sekundárnou publikáciou, v ktorej sú uvedené rovnaké údaje a ich interpretácia ako v primárnom dokumente. Primárny zdroj musí byť v sekundárnej publikácii citovaný.

Uvádzanie zdrojov

Práca iných autorov musí byť presne citovaná. Autori by mali citovať zdroje, ktoré sú pre danú oblasť významné. Informácie, ktoré autor získal súkromne, napr. v priebehu neformálnych rozhovorov, v rámci korešpondencie alebo počas diskusií s tretími osobami, rovnako ako dôverné informácie, nesmú byť uvedené bez jasného písomného súhlasu zdroja.

Autorstvo príspevkov

Autorstvo by malo byť obmedzené na tých, ktorí významne prispeli k návrhu, tvorbe, realizácii alebo prekladu dotknutej štúdie. Všetci, ktorí výrazne participovali, by mali byť uvedení ako spoluautori. V prípade, že sa na výskumnom projekte významne podielali viacerí pracovníci, mali by byť v príspevku spomenutí alebo uvedení ako spoluautori. Hlavný autor (alebo kontaktná osoba) je zodpovedný za to, aby boli v príspevku uvedení len autori, ktorí sa na ňom

podieľali a aby všetci spoluautori videli a schválili finálnu verziu príspevku a súhlasili s jeho zaslaním na publikovanie.

Uverejnenie a konflikt záujmov

Všetci autori musia vo svojom príspevku uviesť každý finančný alebo iný závažný konflikt záujmov, ktorý by mohol ovplyvniť výsledky alebo ich interpretáciu v rukopise. Všetky zdroje finančnej podpory projektu musia byť uvedené. Medzi príklady potenciálneho konfliktu záujmov, ktoré by mali byť uvedené, patrí pracovný pomer, poradenstvo, vlastníctvo akcií, honorár, platený odborný posudok, patentová prihláška/registrácia, granty a iné fondy. O potenciálnom konflikte záujmov by mal autor redakciu informovať čo najskôr.

Závažné chyby vo zverejnených príspevkoch

Ak ktorýkoľvek z autorov objaví významnú chybu alebo nepresnosť vo svojom zverejnenom príspevku, je jeho povinnosťou bezodkladne informovať šéfredaktora časopisu alebo vydavateľa a spolupracovať s redakciou pri stiahnutí alebo oprave príspevku. Ak sa redaktor alebo vydavateľ od tretej strany dozvie, že publikovaný príspevok obsahuje závažnú chybu, je povinnosťou autora reagovať a promptne stiahnuť alebo opraviť príspevok, prípadne poskytnúť redaktorom dôkazy o správnosti pôvodného príspevku.

Povinnosti redakčnej rady

Rozhodovanie o zverejnení

Šéfredaktor recenzovaného časopisu *Acta Educationis Generalis* nesie plnú zodpovednosť za rozhodnutia, ktoré sa týkajú zverejnenia doručených príspevkov. Validácia konkrétneho príspevku a zhodnotenie jeho významu pre výskumníkov a čitateľov sú kľúčové pri tomto rozhodovaní. Šéfredaktor i všetci redaktori sú povinní riadiť sa politikou redakčnej rady a platnými legislatívnymi normami týkajúcimi sa ohovárania, porušovania autorských práv a plagiátorstva. Redaktor sa pri rozhodovaní môže poradiť s iným redaktorom alebo recenzentom.

Fair play

Šéfredaktor musí posúdiť rukopis na základe jeho intelektuálneho obsahu bez ohľadu na rasu, pohlavie, sexuálnu orientáciu, vierovyznanie, etnický pôvod, štátne občianstvo alebo politické presvedčenie autorov.

Dôvernosť

Šéfredaktor ani ostatní členovia redakcie nesmú sprístupniť žiadne informácie ohľadne doručeného rukopisu nikomu okrem príslušného autora, recenzentov, potenciálnych recenzentov, iných redakčných poradcov alebo vydavateľa.

Uverejnenie a konflikt záujmov

Nepublikované materiály nesmú byť použité v rámci vlastného výskumu redaktora bez písomného súhlasu autora. Všetky informácie a myšlienky získané v priebehu recenzného konania musia zostať dôverné a nesmú byť použité v osobný prospech. Redaktori by mali odmietnuť posudzovať rukopisy, pri ktorých môže dôjsť ku konfliktu záujmov na základe konkurenčného, kolaboratívneho alebo iného vzťahu s ktorýmkoľvek z autorov, spoločností alebo inštitúcií prepojených s príspevkom. V takomto prípade by mali požiadať iného člena redakcie, iného redaktora alebo iného člena redakčnej rady, aby participoval na recenzovaní a posudzovaní príspevku. Redaktori by mali od všetkých autorov vyžadovať priznanie sa ku konkurenčným záujmom a v prípade, že sú odhalené konkurenčné záujmy po zverejnení

príspevku, uverejniť opravu. Ak je to potrebné, môžu byť podniknuté aj iné primerané kroky, napr. stiahnutie príspevku alebo vyjadrenie znepokojenia.

Účasť a spolupráca pri odhaľovaní neetického správania

Povinnosťou redaktora je pristupovať zodpovedne k sťažnostiam týkajúcim sa dodržiavania etických princípov v súvislosti s doručenými príspevkami alebo publikovanými článkami v spolupráci s vydavateľom (alebo spoločnosťou). Takýto prístup vo všeobecnosti znamená kontaktovanie autora rukopisu alebo publikovaného príspevku a venovanie primeranej pozornosti konkrétnym sťažnostiam alebo námietkam, ale môže zahŕňať aj následnú komunikáciu s relevantnými inštitúciami a výskumnými orgánmi. Ak je sťažnosť opodstatnená, uverejnení sa korekcia, stiahne sa príspevok, vyjadrí sa znepokojenie alebo iná poznámka v závislosti od okolností. Každý odhalený prípad neetického správania musí byť prešetrený aj v prípade, že bol odhalený niekoľko rokov po zverejnení príspevku.

Povinnosti recenzentov

Vplyv na rozhodnutia redakcie

Recenzné konanie pomáha redakcii časopisu pri rozhodovaní a prostredníctvom komunikácie s autorom môže prispieť k zvýšeniu kvality príspevku.

Promptnosť

Ak sa ktorýkoľvek z vybraných recenzentov necíti dostatočne kvalifikovaný na posúdenie výsledkov výskumu uvedených v štúdiu alebo uzná, že nie je v jeho silách promptne posúdiť príspevok, musí o tom informovať šéfredaktora a ospravedlniť sa z recenzného konania.

Dôvernosť

Všetky posudzované rukopisy sú považované za dôverné dokumenty. Nesmú byť sprístupnené iným osobám a ani nesmú byť predmetom rozhovorov s osobami inými ako poverenými šéfredaktorom.

Štandardy a objektivita

Posudky musia byť vypracované objektívne. Kritika osôb autorov je neprípustná. Recenzenti by mali vyjadriť svoje postoje jasne a musia byť podložené argumentmi.

Uvádzanie zdrojov

Recenzenti by mali byť schopní uviesť relevantné publikačné zdroje, ktoré neboli autormi citované. Každé tvrdenie, že konkrétny postreh, názor alebo argument už bol v minulosti publikovaný, by malo byť podložené relevantnou citáciou. Recenzenti by mali redaktora upozorniť na podobnosť alebo zhodu medzi posudzovaným rukopisom a akýmkoľvek iným zdrojom, o ktorom majú vedomosť.

Uverejnenie a konflikt záujmov

Nepublikované materiály nesmú byť použité v rámci vlastného výskumu recenzenta bez písomného súhlasu autora. Všetky informácie a myšlienky získané v priebehu recenzného konania musia zostať dôverné a nesmú byť použité v osobný prospech. Recenzenti by nemali posudzovať rukopisy, pri ktorých môže dôjsť ku konfliktu záujmov na základe konkurenčného, kolaboratívneho alebo iného vzťahu s ktorýmkoľvek z autorov, spoločností alebo inštitúcií prepojených s príspevkom.